

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popustUREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 22. novembra 1936.

ŠTEV. 47

Gasilstvo

V uvodnem članku Slovenca od 12. novembra 1936. se opisuje razvoj gasilstva z posebnim ozirom na razmere slovenskega gasilstva v zadnjih treh letih in navaja razne nekorektnosti vodstva gasilske zajednice, kar da je dalo Zvezini upravi v Beogradu povod, da je zajedniško upravo odstavila in imenovala nove člane.

Nadalje omenja, da je bilo v Sloveniji početkom t. l. vsega 906 čet z 28.074 rednimi člani in nad 15.000 podpornimi člani, dočim je bilo v Savski banovini v istem času 753 čet z 23.303 člani, a v vsej ostali državi le 474 čet z 16.259 člani.

Nadalje piše, da je poleg drugih, tudi gasilski zakon zagledal luč sveta v času J. N. S., ki temelji na najstrožji unifikaciji in označuje to za veliko hibo. Povdarjajo, da se je reorganizacija slovenskega gasilstva izvršila v dobi, ki je bila za naš narod najžalostnejša.

Vse to da je dalo povod za nesoglasje in štangacijo napredka slovenskega gasilstva, čeravno je imela zajedniška uprava na razpolago velik aparat in ogromna materijalna sredstva. Predvsem pa očita odstavljene zajedniški upravi, da ni izvršila pri četah in župah potrebne tečaje in je na ta način ovirala strokovni napredek našega gasilstva. Porastu gasilstva je baje ovirala tudi s tem, da je prepovedala ustanovljenje novih čet in sprejema novega članstva, da je favorizirala enotno srbohrvatsko poveljevanje in se premalo zavzela za slovenske napise na gasilskih zastavah itd. itd.

Huduje se nad tem, da je bivša zajedniška uprava v Ljubljani prekasno dostavila gasilskim ustanovam navodila za polaganje izpitov. Vse to da je napravila namenoma iz razloga, da bi oni reflektanti za izpit, ki niso upravi vseč, vsled nezadostnega znanja snovi, ki prihajajo za izpraševanje v poštev, pri izpitu padli, a izpit položili le oni, ki so, sedanjemu vodstvu naklonjeni tako, da bi bila bodoča izvolitev dosedanje zajedniške uprave že v naprej zajamčena.

Pisec tega članka v Slovincu ima pač na razvoj našega slovenskega gasilstva, z ozirom na svojo politično orijentacijo, svoj poseben pogled.

Kako je bila izvedena reorganizacija po drugih župah in zajednicah, nam ni natančno znano, radi česar nemoremo načelno ugovarjati razlagam slovenčevega uvodničarja. Povdariti pa moramo, da se v mursko-soboški župi nikdar ni tako postopalo kakor pisec v splošnem navaja. Reorganizacija je bila izvršena pri nas popolnoma nepristransko in v skladu z obstoječimi predpisi.

Obvestilo

Narodni poslanec g. Benko Josip obvešča:

Vsled moje intervencije, me je naše poslanstvo v Parizu s sv. dopisom št. 3343 od 9. XI. 1936 obvestilo, da je francosko ministristvo notranjih del, naslednjim našim državljanom, odnosno naslednikom, ki so se 11. maja 1936 vsled eksplozije granate v St. Jean les deux Jumeux v Franciji ponesrečili in to Frumen Tereziji, Dervarič Jolani, Fujs Mariji in Rogač Francu, vsi iz občine Gor. Lendava, podelilo 6000 francoskih frankov podpore. Ta podpora bo v najkrajšem času dostavljena našim oblastvom, ki je bodo na prizadete sorazmerno razdelile. To brez posebnega dopisovanja v znanje navedenim osebam.

POLITIKA

Ministrski predsednik dr. Stojadinović je na shodu v Skoplju govoril tudi o naši zunanji politiki, o kateri je rekel, da se je na svojem nedavnem potovanju po inozemstvu prepričal, da ima inozemstvo odlično mnenje o Jugoslaviji, ki je velika, močna in bogata. Zato je njeno prijateljstvo zaželjeno od vseh strani. Ugled Jugoslavije je velik in mi smo lahko ponosni na to, da smo Jugoslavlani.

Glede notranje političnih razmer je naglasil veličino JRZ, ki je najvažnejša, najmočnejša in najbolj disciplinirana stranka. Izmed vseh opozicijskih skupin računa vlada, odnosno JRZ resno samo z dr. Mačkom in s Hrvati, ki jih on predstavlja. Zaradi sporazuma z njim pa noče tekmovati z ostalimi opozicionalnimi voditelji,

Poziv kmečkim
dolžnikom!

Podpisana združenja denarnih zavodov v Dravski banovini pozivajo v imenu vseh pri njih včlanjenih denarnih zavodov vse kmečke dolžnike, ki mislijo, da jim gre zaščita po Uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov z dne 25. 9. 1936, da predložijo čimpreje svojim zavodom upnikom nova potrdila o tem, da so kmetje v smislu nove uredbe in pravilnika, ker drugače denarni zavodi ne morejo obračunati njihovih dolgov in jih izročiti Privilegirani agrarni banki.

V zvezi s tem odklanjajo denarni zavodi vsako odgovornost, če ne bodo mogli pravilno in pravočasno obračunati kmečkih dolgov zaradi pomanjkanja podatkov, katera jim morajo nuditi občinska potrdila.

Društvo bančnih zavodov v Dravski banovini, Ljubljana. Zdržna zveza, Ljubljana. Zveza jugoslovanskih hranilnic, Ljubljana. Zveza slovenskih zadrug, Ljubljana.

Vsem občinskim uradom! Potrdila o zaščiti kmeta in zraven spadajoče uradno potrdilo se dobi v trgovini Hahn Izidor, M. Soboti.

Oglašajte
v MURSKI KRAJINI

ki stalno potujejo med Zagrebom in Beogradom in ki mislijo, da se bodo s pomočjo dr. Mačka dokopali do oblasti. Hrvati nas razumejo, je nadaljeval, in verujejo v našo dobro voljo. Za enkrat pa posveča JRZ, odnosno vlada, vso politiko občinskim volitvam.

V kmetijskem ministristvu je bil sestavljen načrt uredbe o sanaciji vinogradništva. S to uredbo naj bi se omejil obseg vinogradov na ta način, da eno leto po uveljavljenju uredbe ne bodo dovoljeni novi nasadi brez posebnega dovoljenja, ki se pa bodo idajala samo v izrazito vinorodnih krajih. Na vinograde v nevinorodnih krajih bodo uvedene posebne davščine.

V Beograd je prispela delegacija švicarske vlade, ki se bo z zastopniki

naše vlade pogajala za sklenitev nove trgovinske pogodbe in ureditev plačilnega prometa med obema državama. Pogajanja so se pričela 18. t. m.

Načelnik grškega generalnega štaba general Papagosa in mnogo višjih oficirjev je prispelo v Beograd. Sprejeti so bili tudi pri našem ministristvem predsedniku.

Vse organizacije JRZ so dobile nalog, da naj povsod odklanjajo sodelovanje s socialisti, ki je ponekod obstojala zlasti v občinskih odborih. Ako bi se kje še sedaj za občinske volitve delale kompromisne liste, je mogoče to napraviti s socialisti le pod pogojem, da se socialistični kandidati odrečejo onim načelom svojega programa, ki so v nasprotju s splošnim programom JRZ.

Gospodarsko-finančni odbor ministristrov je na svoji zadnji seji razpravljal o uredbi organizacije za pospeševanje zunanje trgovine, o uredbi samoupravnih hranilnic, o uredbi nadzorstva nad zavarovalnicami. Razpravljal je tudi o vprašanju kako bi se osvobodil trošarine sladkor, ki se uporablja v kmetijske svrhe (za slajenje vina) in o vprašanju likvidacije terjatev naših državljanov pri poštini hranilnicah na Dunaju in Budimpešti.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle je bil pretekli dne v Londonu. Politični krogi pripisujejo temu obisku, glede na dogodke v Srednji Evropi, poseben političen pomen. Kakor zatrjujejo, se je sestal z nekimi odgovornimi angleškimi političnimi osebnostmi.

Kmetijsko ministristvo je izdelalo končno besedilo načrta o kmetijskih zbornicah, ki bo v najkrajšem času predloženo vladi. Izgleda, da bo uredba o kmetijskih zbornicah v najkrajšem času stopila v veljavo in bodo tako tudi kmetje, ki edini v naši državi še nimajo svoje zbornice, mogli ustanoviti to združenje, ki bo zastopalo njih koristi in upravičene želje.

Tajnik donjebrijanske občine v jablanskem srezu Randjelović je bil ponoči iz zasede ustreljen. Ker se je pokojni mnogo bavil z politikom, sumijo oblasti, da ima umor politično ozadje.

Predlog državnega proračuna za poslovno dobo 1937/38 je sestavljen. Tako bo proračun v smislu ustave do 20. novembra predložen narodni skupščini.

Narodna skupščina bo na prihodnjem zasedanju poleg drugih važnih zadev razpravljala tudi o konkordatu z Vatikanom, ki je bil sklenjen preteklo leto. Zasedanje narodne skupščine se bo pričelo 23. t. m.

V nedeljo so bile občinske volitve v 96 občinah primorske banovine. Za eno občino ni bila vložena nobena kandidatna lista. Od ostalih 95 občin je dobila stranka dr. Mačka 75, JRZ 10, ostale opozicijske skupine pa 9 občin. Volilna udeležba je znašala 66 odstotkov od celokupnega števila 228 976 upravičenih volivcev.

Nemčija je zopet kršila mirovno pogodbo ter je odpovedala določbe o internacionalizaciji plovniških rek. To je seveda izzvalo veliko razburjenje po vsej Evropi, saj so posebno sosednje države Nemčije hudo prizadete radi teh ukrepov.

Madžarski regent Horthy bo 23. t. m. prvič službeno posetil Italijo, kjer bo tri dni gost italjanskega kralja. Ob tej priliki bo prisostvoval velikim manevrom italjanske vojne mornarice. Madžarski regent bo posetil tudi papeža. Ob priliki njegovega obiska bo baje Reka proglašena za madžarsko luko.

Italjanski zunanji minister je bil pred dnevi v Budimpešti. Z tamošnjimi državniki se je razgovarjal o političnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav.

Kmečki dolgovi

Preskrbite si potrdila

Vsak kmet, ki je dolžnik, si mora preskrbeli potrdilo, da je res kmet. To potrdilo izdajajo občine. To novo potrdilo je potrebno, ker staro ne velja več in izda novo potrdilo občina na čisto novem obrazcu. Ker bodo imele občine s tem veliko dela, smejo ta potrdila občine izdajati v 14 dneh, potem ko se zaprosi. Če občina v 14 dneh potrdila ni dala in ne povedala, da ga ne da, potem se lahko prosilec pritoži na okrajno načelstvo.

Če kmet noče pribaviti si potrdila, potem ga lahko zahteva tudi zanj interesent. Na predlog interesenta, to je največkrat upnika, presodi izdano potrdilo tudi sodišče in izda sklep o tem.

Občina izdaja potrdilo le tistim, za katere dobi od davčne uprave podatke, da je obdavčeni dohodek izhajal pretežno iz kmetijstva.

Kdor gre po potrdilo, mora vedeti, koliko in komu je dolžan. Kajti v po-

trdilo mora občina vnesti izjavo kmeta, da je dolžan toliko in toliko temu in onemu in mora navesti imena vseh upnikov kakor tudi zneska posameznih dolgov na dan 26. septembra 1936. Če dolžnik ne ve natančno, koliko je komu dolžan, naj prej pribavi vse potrebne podatke, če je treba, naj gre tudi vprašat n. pr. denarni zavod, kateremu je kaj dolžan.

Prvi obrok je treba plačati do 20. novembra

Vsi oni kmetje, ki so doslej bili dolžniki denarnih zavodov in sicer za vsote od 250 - 500.000 Din, postanejo dolžniki Privilegirane agrarne banke in sicer brez razlike ali dolgujejo samo do 25.000 Din ali nad 25.000 Din. Ti morajo odplačevati svoje dolgove po zmanjšanju za 25 ali več odstotkov (pri dolgovih do 25.000 Din se dolg zmanjša za 50% pri dolgovih nad 25.000 Din se pa dolg šele naknadno zniža na predlog dolžnika) Privilegirani agrarni banki v 12 obrokih in sicer po 45% obrestmi. Prvi obrok znaša za 100 Din dolga 10 50 Din, od tega gre 4 21 Din za plačilo obresti, 6 39 Din pa za odplačilo glavnice. Po pozivu Privilegirane agrarne banke morajo dolžniki prvi obrok plačati do 20. novembra.

Pri tem se prvi obrok dolžnikov do 25.000 dinarjev računa na podlagi zmanjšane dolga za 50%. dočim se za dolgove nad 25.000 dinarjev plačuje prvi obrok od nezmanjšane vsote dolga. Če denarni zavodi še vsega niso izročili Privilegirani agrarni banki, potem banka zaračuna prvi obrok po začasnem izračunu, ki ga napravi po seznamih in listinah denarnih zavodov. Tudi oni dolžniki nad 25.000 Din, ki so vložili prošnje na okrajna sodišča za odpis dolga za 30 do 50%, morajo plačati banki prvi obrok in sicer v taki višini, kakor da se jim dolg še ni znižal.

Če bo kakšen dolžnik več plačal, kot se končno veljavno ugotovi, potem je dano Privilegirani agrarni banki na prosto voljo, ali ves pobrani presežek dolžniku vrne ali ga pa porabi drugo leto za novi obrok.

Prošnje za znižanje dolga, ki znaša nad 25.000 Din

Dolžniki, ki presegajo 25.000 dinarjev pri denarnih zavodih, morajo zaprositi pri okrajnem sodišču za znižanje dolga do 31. decembra. V ta namen morajo vlagati posebne prošnje, katerim morejo predložiti še te listine:

1. Potrdilo, da je kmet; 2. seznam vseh upnikov z navedbo višine in pravne osnove dolgov; 3. Seznam in označbo vrednosti vse nepremične in premične imovine (razen pohištva), kakor tudi vseh dohodkov, najslizvirajo odkoderkoli in iz česar; 4. potrdilo občinske uprave o številu hišnih članov in o površini zemljišča, ki ga daje ali jemlje v zakup; 5. potrdilo občinske uprave o številu in vrednosti živine in drobnice, ki jo ima.

Take dolžnike posebej opozarjamo na to, ker drugače izgube pravico, da se jim zmanjša dolg.

Katerim dolžnikom se dolg ne zniža

Kmetje morajo plačati svoje dolgove brez znižanja glavnice v 12 letih s 3% obrestmi letno temle ustanovam:

zavarovalnim zavodom, ustanovam delavskega in nameščenskega zavarovanja, ustanovam, ki upravljajo pupilni denar (blagajnam sirotinskih skladov, sirotinjskim in varuškim poverjeništvom, mestnim in občinskim sirotinjskim blagajnam in podobno), cerkvenim skladom ter kulturnim, človekoljubnim in prosvetnim ustanovam. Tu je treba prvi obrok plačati celo do dne 15. novembra (prvi obrok znaša 3 dinarje na 100, torej samo obresti brez odplačila glavnice).

Nadalje se morajo plačati brez znižanja ti-le dolgovi:

Dolgovi, ki izvirajo iz nakupa blaga na up ali iz obrtnega dela.

Te dolgove je plačevati v 12 obrokih, začeti s 1. novembrom 1936. Za te dolgove ne tečejo obresti.

Pač pa morajo ti dolžniki zasebnim upnikom dati namesto dosedanjih dolžniških listin nove obveznice na znesek dolga. Za te obveznice je predpisan poseben obrazec kakor je tudi ves postopek določen v posebnem pravilniku. Poseben obrazec je določen tudi za obračun dolga.

DOMAČE VESTI

Cenjenim naročnikom!

V mesecu septembru smo Vam dostavili čekovne položnice s prošnjo, da se jih blagovolite poslužiti v svrhu poravnave naročnine. Do danes je to storilo le 1/10 naročnikov, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Ostale pa ponovno prosimo, da celokupno naročnino čimprej poravnajo.

Uprava ima z izdajo lista mesečno približno 6000 Din izdatkov, ki jih mora sproti poravnati. Z ozirom na veliko število zamudnikov na neporavnani naročnini, je nemogoče kriti režijske stroške in tako prihaja uprava v vedno večje dolgove, ki bodo s časoma, ako se naročnina ne bo redno plačevala, onemogočili izdajo lista.

Ako hočemo napredovati, se moramo z koristnim štitvom izpopolnjevati. Napredujoči čas nam odkriva, tako na gospodarskem, kakor na prosvetno-kulturnem polju, vedno nove pridobitve, nove načine v uspešnem gospodarjenju, nove metode in iznajdbe v pobijanju raznovrstnih boleznih pri ljudeh, živini in rastlinah. Vru-

tega se tok življenja, politične in gospodarske borbe, tako v naši neposredni bližini, kakor širom sveta, prav pogosto menjava, radi česar je neobhodno potrebno, da smo vsaj približno obveščeni, kar se dogaja okrog nas.

Naš list, ki je predvsem namenjen podeželskemu ljudstvu in onim, ki ljubijo naše lepo Prekmurje ter se našega napredka veselijo, ne izhaja zato, da si bo nabral bogastva, marveč zato, da nudi čitateljem za zelo nizko naročnino potrebno koristno čtivo. Podeželski prebivalec Švice, Avstrije, Češkoslovaške itd., brez razlike na stan in poklic, so vsi naročeni na lokalne liste in se na ta način izobražujejo ter se seznanijo z vsemi pridobitvami sodobnosti, zato je tudi njihov gospodarski napredek znatno večji od našega.

Ne le, da bi si obdržali in točno plačevali naš list samo dosednji naročniki, marveč dolžnost vseh prebivalcev je, da se število naročnikov podvoji, ker le na ta način nam bo mogoče slediti napredku drugih naro-

FR. KOVAČEVA:

12

Mati.

Če se mi to ne posreči, ni to moja krivda. Najboljše svojega življenja sem jim žrtvoval. Ne morem pa doprinati materielnih žrtev, ki segajo preko mojih moči. Da bi pa sprejemal miloščine, tudi če mi jih nudi moj ljubi brat, tega pa ne. Z mojim privoljenjem ne boš nikoli stopila na oder in ne boš mi osramotila mojega imena. Če je Alfred pozabil kaj je dolžan svojim poštenim starišem, vsaj ti to poskušaj popraviti s tem, da svoje življenje tako urediš, da bo meni po volji.

„Oče, ali je to tvoja zadnja beseda?“ ga je vprašala Ana Marija.

„Zadnja!“ je trdo odgovoril učitelj Blezer.

„In če kljub temu . . .“

„Potem“, je nadaljeval njegov ledeno mrzel glas, „moram pač pozabiti, da sem nekoč imel hčerko.“

Učitelj Blezer je zapustil sobo.

V tem trenutku se je zdelo Ani Mariji, da je zasovražila očeta. Ljubezen do matere pa se v njej ni dvignila še nikdar z takšno silo kot v dnevih pred svojo veliko odločitvijo. Boleča zavest, da ji bo morala mnogo odpustiti, jo je napravila nežno in mehko. Če je sedela nasproti njej ter gledala v njene bolezni polne oči, je začutila vso veliko težo krivde, ki se je zvalila na njo. Saj je mati trpela za izgubljenega sina in hčerko, ki se ji odtuja. In Ana Marija se je sama s seboj bojevala. Ljubezen otroka se je borila z velikim skušnjavcem tujega, bleščečega sveta. Težek in srdit boj je bil to, borba vseh sil dobre, čiste otroške duše z temnim nestvorom greha. Neomadeževani otrok Ana Marija je bila poražena — zmagala pa je ona Ana Marija, ki se je zavedala svoje lepote.

Jasnega, ledeno mrzlega jutra v mesecu januarju, je našla gospa Margareta na ozkem lesenem stopnišču, skromen listič papirja. Roke so ji trepetale in oprjeti se je morala ograje, da se ni zrušila. Trpljenje je bilo pre-

veliko, trenutki muke so bili brezkončni. Zamočklji in izmučeni so bili utripi njenega srca. Na ničesar ni hotela sedaj misliti, ker ve, da za misliti preži nekaj sovražnega in danes mora to biti nekaj silnega, groznega. Ledena sapa se je vlegla na razgreto čelo samotne žene. In potem so se ji priplazile težke misli. Z divjim krikom je planila po stopnicah. Richard Berger jo je na pol nezavestno našel v veži. Previdno je razgrnil zmečkani listič. Le nekaj bežnih besed je bilo napisanih:

„Odpusti mati. Grem ker moram. Njegova volja je močnejša kot moja. Pusti, da si življenje oblikujem, kakor sem si ga sama zamislila.“

Nepremično je zrl v vrste. Pobledele je v obrazu. Z nadčloveško močjo je dvignil nepremično gospo in jo odnesel v sobo.

Pred njenim ležiščem je klečal, ko je gospa Margareta odprla oči. Vprašujoč, strahu polen pogled. In se je v njo splazil spomin ves strašen v svojem spočetju. Njena duša je bila prazna. Trudno je nagnila glavo in tiho obležala.

„Gospod v nebesih“, je šepetala, „ščiti mojega otroka.“

Richard Berger se je nagnil k njenim rokam. Takšne jih je našel učitelj Blezer . . . In vedel je vse . . .

„Franc“, je tarnala gospa Margareta v brezmišelnem strahu, „Franc, pojdi po Ano Marijo.“

Topel, mehek občutek ga je prešinil ob besedah svoje žene, a v hipu je premagal svojo razneženo razpoloženje.

„Ne Margareta“, je trdo odgovoril, „tam ostane kamor je šla. Kesajoči se hčerki, je moja hiša vedno odprta, dokler se mi nje ni treba sramovati. Nikdar pa ne bodo odprta vrata komedjantki, ki je iz same trmoglavosti in zaslepljene ničemurnosti zapustila svoj rojstni kraj, proti volji starišev. Premagaj to bolečino, Margareta in upajmo na najboljše. Rad pozabim in odpustim vse, če sem ji delal krivico.“

(Se bo nadaljevalo.)

dov, a nam pa bo omogočeno redno izdajanje lista.

Na žalost pa najdemo med našimi naročniki tudi take, ki dolgujejo že več let na naročnini, čeprav bi jo, z ozirom na njih blagostanje, z lahkoto poravnali.

Prosimo ponovno, naj cenjeni naročniki blagovolijo vsaj do konca t. l. poravnati naročnino, sicer bomo primorani dostavo lista ukiniti.

Murska Sobota:

— **Soboška elektrika.** Ker se davne obljube, da se bo električna razsvetljava v M. Soboti pocenila, niso uresničile, se po M. Soboti šušlja, da delajo gotovi krogi na to, da bi začeli z električno razsvetljavo „štrajkati“. Ti krogi trdijo, da so s takim štrajkom uspeli tudi v Petrogradu in je na to morala občina tarifo znižati. Ker nosimo Sobočani v višini električne tarife gotovo svetovni rekord, saj znaša pristojbina za eno kilovatno uro 7 dinarjev, pričakujemo, da v kratkem prevzame „rekord“ nekdo drugi in se elektrika poceni, ker je ta želja prebivalstva upravičena.

— **Olepševalno in tujskoprometno društvo v M. Soboti** je nateleto na zelo razveseljivo razumevanje občinstva. V kratkem času se je vpisalo že blizu 200 rednih članov. Celo rojaki, ki žive izven Prekmurja, kažejo živo zanimanje za napredek naše prekmurske metropole. G. Anton Rajner iz Beograda n. pr. piše: „Kot sin Prekmurja vam javljam, da želim pristopiti k Vašemu društvu kot redni član. Pošljite mi, prosim, Vaša pravila in sporočite mi višino članarine...“ Tudi bivši uradniki v M. Soboti, ki sedaj službujejo po raznih mestih naše domovine, z veseljem pozdravljajo stremljenja Sobote po napredku.

— **Spominska proslava ob 30 letnici Gregorčičeve smrti**, ki jo je preteklo soboto priredilo društvo „Soča“ ob sodelovanju vseh tuk. kulturnih in nacionalnih društev ter pevskega društva „Jadran“ iz Maribora, je dosegla ono višino, ki dela čast imenu našega nesmrtnega poeta. Z recitacijo pesmi „Mojo srčno kri škropite...“ (g. Velnar Zoran) se je pričel spored, na kar je imel spominski govor g. prof. Smolej. V zgoščenih besedah je prikazal življenje in delo Simona Gregorčiča in njegove besede so pri vseh zapustile najgloblji vtis. Nastop sokolskega mladinskega orkestra pod vodstvom g. Laha, je za svoje tri koncertne točke, ki jih je podal z vso dovršenostjo, žel zasluženo priznanje. Mnogo pozornosti pa je bil deležen mešani pevski zbor, ki je zapel dve pesmi: „Ujetega ptiča tožba“ in „Nazaj v planinski raj“. Pevovodja g. Tuš je v razmeroma kratkem času izoblikoval zbor v harmonično celoto, zato tudi uspeh ni izostal. Le škoda, da ta pevska družina ni stalna, ko je naš sobotni nastop dokazal, da so dani vsi pogoji za pevski zbor, ki ga že nekaj let pogreša Sobota. Zborovska deklamacija: „Ob nevihti“ katero so prednašali učenci osnovne šole, je bila krepka črta v smiselno sestavljenem programu. Kakor vedno so tudi tokrat želi mnogo priznanja pevci

„Jadrana“, iz Maribora, ki jih je vodil g. prof. Vrabec. Njihove pesmi užigajo in najdejo pota do src. Najlepša točka večera pa je bila solo petje g. Faganelija (Človeka nikar), ki nas je s svojim zvočnim in šolanim glasom osvajal. Skratka, bil je večer, ki nas je vsestransko zadovoljil, a prirediteljem z g. šol. uprav. Gabrijelečičem na čelu pa čast in vsestransko priznanje!

— **Olepševalno in tujsko-prometno društvo**, ki se je šele pred kratkim ustanovilo, bo dne 12. dec. priredilo v vseh prostorih Sokolskega doma, plesno zabavo. Priprave za to prireditev, ki bo ena največjih in najlepših v tekoči sezoni, so v polnem teku in že danes prireditelji zagotavljajo, da bo vsakdo zapustil zabavo z najlepšimi spomini. Preskrbljeno bo tudi za razna presenečenja. Da bo dostop k prireditvi vsakomur omogočen, bo vstopnina za osebo le 10 Din, za vsakega družinskega člana pa po 5 Din. Uverjeni smo, da bo obisk s strani meščanstva polnoštevilen, saj je čisti dobiček namenjen za plemenite društvene svrhe, ki si je postavilo za nalogo, da ukrene vse za napredek našega kraja, kar nam bo samim v ponos.

— **Poroke.** Preteklo soboto se je v tuk. rim. kat. cerkvi poročil notarski kand. g. Horvat Janko z gđč. Forjan Irmo iz Rakičana. — Istega dne sta stopila pred oltar tudi gđč. Hreško Gizela in g. Franc Rež, občinski delovodja iz Črne pri Prevaljah. Iskrene čestitke in mnogo sreče!

— **Društvo „Soča“ v Murški Soboti** se najtopteje zahvaljuje vsem kulturnim in narodnim društvom, kakor tudi poedincem, ki so pripomogli do tako lepe spominske proslave. Posebej dolgujemo zahvalo profesorju g. Smoletu za prekrasen govor, g. Tušu, pevovodji domačega zbora, g. Lahu, dirigentu mladinskega orkestra, prof. g. Vrabcu, pevovodji društva „Jadran“ in g. dr. Fornazariču, predsedniku tega društva, ki nam je brezplačno priskočil na pomoč. — Hvaležni smo tudi „Murški Krajini“ za propagando, s katero nas je gmotno podprla.

DOPISI:

— **Rankovci.** Društvo kmetijskih fantov in deklet iz Borejc vprizori 22. t. m. popoldne v gostilniških prostorih g. Flisar Kolmana igro „Zdravnik v zadregi in Čudna kupčija.“ Vstopnina 2 Din. Po končani igri bo plesna veselica. Kdor želi razvedrila, naj se vprizoritve udeleži.

— **Rogaševci.** Gospodična učiteljica Štibler Julija je premeščena v Gor. Radgono. Ugovarjati premestitvi je zama. Vendar pa moramo odkrito povedati, da nam je za simpatično gospodično, ki si je pri nas vsled svojega prijaznega nastopa in izvenšolskega delovanja osvojila simpatije nas vseh, zelo žal. Ko nas zapušča jo prosimo, da nas ohrani v dobrem spominu in ji obenem želimo na novem mestu mnogo zadovoljstva!

Broj: 1428/1936.

Razglas.

Veliki živinski in kramarski sejem v Črensovcih se vrši

dne 23. novembra 1936.

Črensovci, dne 14. XI. 1936.

Uprava občine.

Rapid gostuje v M. Soboti.

V nedeljo priredi agilna Mura zadnjo prijateljsko nogometno tekmo v letošnji sezoni. Muraši bodo postavljeni v nedeljo pred težko nalogo, braniti bodo morali čast soboškega nogometa proti prvorazrednemu Rapidu, ki je trenutno v odlični formi. Borba bo napeta in zanimiva ter bo nudila prijateljem nogometa pravi užitek. Mura nastopi v kompletni postavi, pojačana z odličnim Starcem, bivšim igralcem ISSK Maribora. Začetek zanimive tekme bo ob 2 uri popoldne. Prijatelji soboškega nogometa pridite in podprite v težki borbi svojega zastopnika!

LOVSTVO

Opozarjamo vse one tovariše lovce iz Prekmurja, ki niso še prijaviili vstop v Prekmursko lovsko društvo, da to v lastnem interesu čimprej store. Zveza lovskih društev v Ljubljani nas je namreč obvestila, da bo po novem letu redno dostavljala „Lovca“ le onim članom, ki bodo do 31. XII. 1936 Zvezi prijavljeni.

KMETIJSTVO

Kako izboljšati sadni izvoz? (Konec)

Poleg odgovarjajoče kakovosti je odločilne važnosti za uspeh v sadni kupčiji, da nudimo blago v enotni, lični in okusni opremi. Amerika in Avstralija si ne pridobivata novih in stalnih konzumentov toliko s kako posebno kakovostjo njunih proizvodov, ki jo naše sadje, hvala Bogu, daleč prekaša, pač pa z natančnim, do vseh potankosti dovršenim sortiranjem in enotno posodo, ki nudi jamstvo za neoporečnost vsebine. Primerna oprema poplemeniti blago, ga napravi prikupnega in izboljša ceno in izvoz.

Na kratko povedano: velike množine sadja in dobre kakovosti, enotno sortiranje in pakovanje so stebri, na katere se bo morala naslanjati v bodoče naša sadna produkcija in kupčija, če se hoče izboljšati sadni izvoz.

Vrednost in uporaba kisle krme.

Poskusi dokazujejo, da daje naš kmetovalec pri sedanjem krmljenju živini premalo beljakovin. Beljakovin malo pridelava, kupiti jih pa radi visokih cen in pomanjkanja denarja ne more.

Krepka krmila so potrebna zlagi tamkaj, kjer se živina, odnosno njeni proizvodi (mleko, maslo itd.) primerno drago močvirje. Zato je važno vprašanje, kako naj bi kmetovalec pridelal več beljakovin in torej boljše krmil. Kjer imamo obilo detelje na razpolago, še izhajamo, ali koliko je krajev, kjer je živina navezana le na slabo seno in celo na slamo in koruznico. Razumljivo je, da pri taki hrani

živina ne more dobro izgledati. Naš kmetovalec mora pridelati ne samo dovolj krme, temveč pridelati mora tudi dovolj dobre krme. Brez večjih stroškov bomo pridelali boljše krmo, če bomo med koruzo ali solnčnico, ki jo sejemo za kisanje, sadili fižol in če bomo sejali dovolj inkartnega zimskega graha in jaro pšenico ali rž. Vse te rastline bomo kisali, kolikor jih ne bomo sveže pokrmili, tako bo dobila živina krmo, bogato na beljakovinah, sočno in tečno krmo. Pravo podlogo za umno živinorejo bomo postavili šele tedaj, ko bomo poleg dobro urejenih travnikov povsod pridelovali tudi obilo kisle krme. (Se bo nadaljevalo.)

SOKOL

Iz delovanja društva v Beltincih

Š septembrom se vsako leto začne nova sezona za društveno delo.

Na prav dostojen način je naše društvo proslavilo rojstni den Njeg. Vel. kralja Petra II.

Podrobnih načrtov za „Petrovo petletko“, takrat nismo napravili, a sklenili smo delati in tako dokazati, da razumemo veliki pomen iste.

Jesenska tombola je prvi dokaz železne volje. Prinesla nam je toliko čistega dobička, da smo si z njim in dolgoletnim prihrankom lahko nabavili klavir in uresničili tako našo največjo željo. Prvič je zadonel v spomin na našega Vodnika, kralja mučenika, 9. oktobra. Kot uvod v žalno manifestacijo je zaigrala s. Tavzes odlomek iz opere „Zrinjski“, na vijolini pa je spremljal br. starosta Joško Bezjak.

Pri tej prireditvi smo ponovno uvideli kako nujno je bil potreben klavir.

V oktobru pa smo se tudi poslavljali. Na lastno prošnjo so bile premeščene kar štiri sestre, med njimi dolgoletna aktivna sokolska delavka s. Marija Rojko, učiteljica v Ižakovcih. Članstvo ji je priredilo prisrčen poslovilni večer. Z iskrenimi besedami se je od nje poslovil v imenu oderskega odseka br. Klobučar, v imenu članic in društva pa s. Prešern. Želimo s. Mariji, da bi se na novem službenem mestu počutila prav dobro.

Dne 20. oktobra je oderski odsek gostoval v Lendavi z veseloigro „Navaden človek“. Udeležba in uspeh sta bila prav zadovoljiva.

Novega veselja za delo pa smo dobili s tem, da nam je g. Koblencer, lastnik hotela „Krona“ dal popraviti vse prostore, ki jih imamo od njega za sokolsko delo na razpolago. Na tem mestu mu izrekamo iskreno zahvalo.

Za prihodnje mesece se vršijo velike priprave. Telovadni oddelki se pripravljajo za dostojno proslavo 1. decembra. Lutkovni odsek namerava dati igro „Gašparček proganja, strahove“, oderski odsek pa študira veseloigro „Stari grehi“. Na programu je tudi „Miklavžev večer“ za odrasle in „Božičnica“ za pridne Sokolice.

Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murški Soboti.

VABILO na

izredno skupščino,

ki se bo vršila v torek, dne 8. decembra 1936 ob pol 1. uri (12. uri 30 m.) popoldne v prostorih bivše kavarne pri „Kroni“ v „Meščanskem domu“ v M. Soboti.

DNEVNI RED:

- 1.) Otvoritev skupščine in poročilo predsednika.
- 2.) Izstop iz Zveze trgovskih združenj za Dravsko banovino.
- 3.) Razprava glede obveznega naročevanja „Trgovskega lista“.
- 4.) Samostojni predlogi.
- 5.) Slučajnosti.

Če skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepčna, se vrši eno uro pozneje, to je ob pol 2. uri, druga izredna skupščina z istim dnevnim redom in na istem mestu, ki sklepa pravnomojno brez ozira na število navzočih članov. (člen 16 pravil.)

Skupščina sme sklepati le o predmetih, ki so na dnevnem redu, ali ki so jih poedini člani prijavili vsaj tri dni pred zborovanjem pismeno upravi Združbe (člen 17 pravil).

Uprava

Združbe trgovcev za srez M. Sobota
v Murški Soboti.

ZBOROVANJE

za ustanovitev Gospodarskega predstavništva za sreze Murska Sobota, Dolnja Lendava in Ljutomer-Radgona, ki se je vršilo, dne 16. novembra 1936 v prostorih hotela Seršen v Ljutomeru.

Ob pol 4. uri pop. otvori sestanek sklicatelj g. Čeh Fran, predsednik Združenja trgovcev v Murški Soboti, pozdravi vse navzoče ter konstatira, da je bil sestanek pravilno sklican in glasom zakona o shodih in društvih, Sreskemu načelstvu v Ljutomeru tudi prijavljen. (Nato prosi zbor, da izvoli iz svoje srede predsednika, ki bo ta sestanek vodil, sam pa želi, da bi isti potekel v najlepšem redu in imel mnogo uspehov.)

Nato povzame besedo g. Veno Vilar, predsednik domačega Združenja trgovcev, pozdravi vse navzoče v imenu svojega Združenja, kakor tudi v imenu mestne občine Ljutomer, se zahvaljuje Združenju trgovcev v M. Soboti, da je povzelo to akcijo za ustanovitev tako prepotrebne ustanove, kot je Gospodarski svet in to baš za naše tri obmejne sreze, ker je to nele velikega gospodarskega pomena za te kraje, temveč tudi pomembne nacionalne obrambne važnosti. Obenem predlaga za predsednika današnjega zborovanja starešino Ljutomerskega obrtnišтва g. Janka Horvata, katerega se je tudi za to soglasno izvolilo. G. Horvat se zahvaljuje na izkazano mu poverenje, kar mu je v izredno čast, želi zborovanju čim večji uspeh ter imenuje za zapisnikarja g. Jana Baukarta, ravnatelja meščanske šole v Ljutomeru. Nato preda besedo g.

Čehu, ki obrazloži konkretno in jasno zamisel; ustanovitve gospodarskega sveta, prebere nato projektirana pravila, ki smo jih prejeli od Zveze trg. združenj, ter pravila gospodarskega predstavništva v Mariboru. K prebranim pravilom predlaga g. Joža Hrasitelj, trgovec iz Gor. Radgone, da bi se naj ista prilagodila za naš slučaj od točke do točke. Kot sedež predstavništva se določi kraj sedeža vsakokratnega predsednika, vendar pa mora biti isti vedno na sedežu sreza. Območje predstavništva so srezi M. Sobota, Ljutomer, in D. Lendava. Pri tej priliki omenja g. Milko Senčar, trgovec iz Ptujja, da se njihov ptujski srez za enkrat ne bo pridružil, ker je včlanjen v Mariborskem predstavništvu, če se bo pa pokazala za to potreba, se bodo še naknadno pridružili. G. Benko Josip, trgovec, industrijalec in narodni poslanec iz M. Sobote, predlaga najprej, da se zastopniki posameznih združenj najprej vobče najizjavijo in sprejme se naj načelni sklep, če se ta gospodarski svet sploh ustanovi ali ne. Za ustanovitev so se izrazili vsi zastopniki zastopanih Združenj in sicer:

Združenja trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev v Murški Soboti, ter tudi zastopniki imetnikov parnih mlatilnic in industrije iz okraja Murska Sobota, nadalje Združenja trgovcev, gostilničarjev in obrtnikov v Dolnji Lendavi, Združenja trgovcev in gostilničarjev v Ljutomeru, Slovensko trgovsko obrtno društvo Ljutomer, Združenje kovinskih obrtnikov Ljutomer, Združenje lesnih in umetnost. obrtnikov Ljutomer, Združenje oblačilnih in tesarskih mojstrov Ljutomer, Splošno obrtniško združenje v Ljutomeru, Združenje oblačilnih, lesnih in kovinskih obrtnikov v G. Radgoni ter Združenje gostilničarjev v Gor. Radgoni (Dalje.)

Veliki shod privrednikov sreza Murska Sobota.

Po poročilo predlaga g. Hartner, da se sprejme resolucija, ki jo prečita g. Vezer, katera se odposlala gosp. Dr. Stojadinoviću, predsedniku vlade in ministru zunanjih del v Beograd, ter Glavnemu akcijskemu odboru privrednikov v Beograd. Po prečitaniu resolucije so posegli še v debato gg. Hartner, Čeh in Kūhar Štefan, mlinar iz Puconc.

Po poročilu g. Čeha predlaga g. Hartner, da se sprejme resolucija, katero prečita g. Vezer in se glasi:

Čast nam je obvestiti Vas, da je veliki shod trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev, obdržan danes ob 10 do popoldne, sklenil sledečo resolucijo, s katero zahteva:

1) da se čimprej reši vprašanje razdolžitve vseh privrednikov, nove liranjem stečajnega zakona in zakona o prisilnom poravnanju in njihovi prilagoditvi današnjim razmeram, a da se dotlej zaustavi vse javne prodaje in prodaje ter eksekucije,

2) da se z reformiranjem davčnega zakonodajstva potom zakona zopet zajamči samoobdavčevanje davčnih zavezancev in sprovede pravičnejše obdavčevanje na ta način, da se uvede progresivno obdavčevanje,

3) da se nobena vrsta gospodarstva ne privilegira na račun drugih in da se karteli z zakonom prepovejo,

4) da se kupovalno-prodajne zadruge (konsumi), ki poslujejo tudi z nezadugarji, obdavčijo, kakor vse druge trgovine,

5) da se prepovejo sistemi industrijskih prodajalnic in velikih magacinov, kateri predstavljajo osnovo „Bate“, „Ta-te“, „Tivar“, in t. d. in iz gospodarskih in socialnih obzirov enkrat za vselej prepriči njihovo uničujoče delo,

6) da se izvrši reforma socialne zakonodaje in prilagodi današnjim prilikam,

7) da se v smislu § 384 Zakona o obrtih uvede prisilno zavarovanje obrtnikov, trgovcev in gostilničarjev,

8) da se prestane z monopoliziranjem trgovine in da se ukinejo ustanove, ki so škodljive n. pr. „Prizad“ in slični zavodi, kateri uničujejo trgovino,

9) da se onemogoči brezpravno delo v obrtništvu, trgovini in gostilničarstvu in da se pobija nelojalno tekmovanje,

10) da se onemogoči dajanje dovolil za trgovino, obrt in obrtniško delo osebam brez strokovne izobrazbe,

11) da se zabrani delovanje tujcev v našem gospodarskem življenju, da se tujim državljanom, agentom in zastopnikom zabrani vsako delo, kakor tudi da se podvrže strogi reviziji vsa pooblastila, katera so dana tujcem v naši državi, a da se pri tem za sliši tudi mnenje naših strokovnih organizacij in zbornic,

12) da se pristopi ustanovitvi Gospodarskega predstavništva, v katerem bi bile zastopane vse vrste našega gospodarstva, v sorazmerju njihovih vlog in števila pripadnikov,

13) da se banovinske in občinske doklade ukinejo, a deloma znižajo na minimum,

14) da se izda uredba z zakonsko močjo za ustanovitev postopka in

osvoboditev od kazni gostilničarjev radi trošarinskih in točarinskih krivic, katere so nenamerno napravljene, in

15) da se izda zakon o svobodi shodov in dogovorov, kakor tudi zakon o svobodi tiska, da bi se, mi posebno, v pogledu gospodarskih vprašanj vedno mogli svobodno dogovarjati in posvetovati, a naš strokovni tisk mogel svobodno vsako gospodarsko vprašanje priporočati, zastopati in vršiti kritiko na način, kakor je to dovoljeno v drugih svobodnih državah.

Obveščamo Vas o tem in prosimo Vas, da v smislu naših želj predvzamete pri merodajnih faktorjih vse potrebne mere, da se našim opravičenim željam ugodi.

Mestni akcijski odbor: Hartner Ferdinand, Čeh Franc I. r., Sukič Štefan I. r., Vezer Geza I., Brumen Joško I. r., Kohn Samuel I. r., Šiftar Ludvik I. r., Sočič Franc I. r., Vogrinec Franc I. r., Nemec Alojz I. r.

Gornjo resolucijo je akcijski odbor odposlal g. Dr. Milanu Stojadinoviću, predsedniku vlade in ministru zunanjih del, ter Glavnemu akcijskemu odboru privrednikov v Beograd. Po prečitaniu resolucije se je razvila stvarna in pestra debata glede na posamezne točke resolucije, v katero so posegli gg. Hartner, Čeh in Kūhar Štefan, mlinar iz Puconc.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, se predsednik g. Hartner zahvalil vsem prisotnim na udeležbi, pozivajoč še enkrat vse na skupnost, ker bo samo tako lahko skupno gospodarsko delovanje vseh privrednikov kronano z uspehi. Zbor je bil nato zaključen ob tričetrt na 12. uri.

Stanovanje. Odda se eno 2-3 sobno stanovanje z vsemi pritlikinami. Poizve se v PREKMURSKI TISKARNI.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši

Zamenjajte Vaš zastareli radio aparat Z NAJNOVEJŠIM IN NAJBOLJŠIM

Dospeli so najnovejši modeli najboljših znamk:

**HORNYPHON
KÖRTING - BLAUPUNKT**

Najnovejši 3 cevni
Super HORNYPHON na baterije

sprejema vse, tudi izven evropske postaje, ter porabi zelo malo toka.

Vse aparate dobite zelo po ceni na male mesečne obroke!

Zahtevajte brezobvezne ponudbe!

Štivan Ernest,
tehnična trgovina
Murska Sobota.